

Örebro kommun
oversiktsplan@orebro.se

Granskning av översiktsplan för Örebro kommun,

Kommunens ärendenummer: MOE 908/2025

Beskrivning av ärendet

Översiktsplanen har överlämnats till Länsstyrelsen i enlighet med 3 kap. 14 § plan- och bygglagen (PBL). Länsstyrelsen har beretts tillfälle att lämna synpunkter.

Enligt 3 kap. 16 § PBL ska Länsstyrelsen under granskningstiden lämna ett granskningsyttrande över planförslaget. Länsstyrelsen ska i yttrandet enbart ange om

1. förslaget inte tillgodoser ett riksintresse enligt 3 eller 4 kap. miljöbalken (MB),
2. förslaget kan medverka till att en miljökvalitetsnorm enligt 5 kap. MB inte följs,
3. redovisningen av områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen inte är förenlig med 7 kap. 18 h § första stycket MB,
4. sådana frågor rörande användningen av mark- och vattenområden som angår två eller flera kommuner inte samordnas på ett lämpligt sätt, och
5. en bebyggelse blir olämplig eller ett byggnadsverk olämpligt med hänsyn till människors hälsa och säkerhet eller till risken för olyckor, översvämning eller erosion.

Granskningsyttrandet ska enligt 3 kap. 20 § PBL redovisas tillsammans med översiktsplanen. Om Länsstyrelsen inte godtagit planen i viss del ska det anmärkas i den antagna planen.

Länsstyrelsens sammanfattande synpunkter

Länsstyrelsen ser positivt på att Örebro kommun tar fram en ny översiktsplan. Nedan listas ett urval av Länsstyrelsens synpunkter. Se vidare under rubriken *Länsstyrelsens synpunkter enligt 3 kap. 16 § PBL* för Länsstyrelsens synpunkter i sin helhet.

- **Riksintrasse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen.** Länsstyrelsen bedömer att riksintrasset tillgodoses men anser att redovisningen behöver kompletteras.
- **Riksintrasse för naturvården, Latorpsplatån.** Länsstyrelsen bedömer att riksintrasset tillgodoses men anser att redovisningen behöver kompletteras.
- **Riksintrasse för energiproduktion, vindbruk.** Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att riksintrasset inte kan tillgodoses.
- **Människors hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion.** Länsstyrelsen anser att redovisningen av klimatrelaterade risker behöver kompletteras.

I mark- och vattenanvändningskartan pekas tre utredningsområden ut; Vallby, Holmen och Slätten. Kommunen anger att dessa områden behöver utredas vidare innan framtida markanvändning kan bestämmas. Länsstyrelsen tar därför inte ställning till områdena, men kan konstatera att det finns stora utmaningar med en stadsutveckling i Vallby och en stadsomvandling i Holmen med anledning av den omfattande översvämningsrisken.

Länsstyrelsens synpunkter enligt 3 kap. 16 § PBL

Riksintrassen

Allmänt

I kartans hänsynsskikt anges för ett flertal riksintrassen att totalförsvarets riksintrassen är överordnat andra riksintrassen. Länsstyrelsen vill uppmärksamma att utgångspunkten är att inget riksintrasse ska påtagligt skadas. Det är enbart i den situation det inte går att förena flera motstående riksintrassen utan att det uppstår påtaglig skada på något intresse, som påtaglig skada kan tillåtas. Går det inte att förena flera motstående riksintrassen ska det ändamål som på lämpligast sätt främjar en långsiktig hushållning med mark, vatten och den fysiska miljön i övrigt ges företräde. Om ett område behövs för totalförsvarets anläggningar ska försvarsintresset ges företräde framför andra riksintrassen. Även i denna situation är dock utgångspunkten att alla riksintrassen ska

tillgodoses, det är endast när detta inte är möjligt som totalförsvarets intressen kan tillåtas påtagligt skada det motstående intresset.

Riksintresse för totalförsvarets anläggningar, den civila delen

Riksintresset för totalförsvarets civila del behöver nämnas i objektsbeskrivningarna för landsbygdsområdena Latorpsplatån och Kilsbergen. I objektsbeskrivningarna för övriga landsbygdsområden som berörs av riksintresset anges att "totalförsvaret i form av ledningar och stationer inom transmissionsnätet behöver beaktas vid prövning av byggnation." En motsvarande skrivning behöver läggas till även för Latorpsplatån och Kilsbergen.

Riksintresse för naturvården, Latorpsplatån

Riksintresset för naturvården, Latorpsplatån, behöver nämnas i objektsbeskrivningen för verksamhetsområdet vid trafikplatsen Västra Via vid E18. Vid planläggning och byggnation inom detta område är det viktigt att beakta och ta hänsyn till riksintresset samt utreda naturvärden för att minimera risken för negativ påverkan, vilket behöver framgå av objektsbeskrivningen.

Riksintresse för energiproduktion, vindbruk

I kommunen finns ett område av riksintresse för energiproduktion för vindbruk, enligt 3 kap. 7 § MB. Större delen av riksintresseområdet omfattas av naturreservatet Brevens tallskogar. I översiktsplanen gör kommunen bedömningen att en etablering av vindkraft inom området påtagligt skulle skada ett stort oexploaterat naturområde och att det därför är svårt att tillgodose riksintresset. Länsstyrelsen instämmer i kommunens bedömning att vindkraft är olämpligt inom riksintresseområdet och att riksintresset därmed inte kan tillgodoses.

Människors hälsa och säkerhet, risk för olyckor, översvämning eller erosion

Klimatrelaterade risker

Översvämning

I temaområdet *Klimat*, i undertemat *Höga flöden och skyfall*, anges att det ska säkras att ny bebyggelse inom stadens randzon är motståndskraftig mot minst ett 100-årsregn. Länsstyrelsen anser att all bebyggelse, ny såväl som befintlig, behöver bedömas utifrån risk för översvämning från skyfall vid detaljplaneläggning och bygglovsprövning, oavsett om den är belägen inom eller utanför stadens randzon. Länsstyrelsen vill även uppmärksamma att samhällsviktig verksamhet bör så långt möjligt lokaliseras till områden som inte hotas av översvämning från höga flöden. Enligt Boverkets utgångspunkter för bedömning av översvämningsrisk kan det vara möjligt med avsteg vid komplettering inom befintlig bebyggelse. Om kompletteringen avser samhällsviktig verksamhet anser Länsstyrelsen att det är än viktigare att avsteget motiveras med en riskutredning och eventuella skyddsåtgärder. Detta bör tydliggöras i ställningstagandet som rör förhållningssätt vid avsteg från de grundläggande principerna.

I samma undertema anges ett ställningstagande om att senast framtagna riskkarteringar för höga flöden och skyfall gäller för bedömning vid framtagande av detaljplaner eller vid bygglovsprövning. För Örebro kommun finns flera karteringar för höga flöden, framtagna respektive under framtagande, av Myndigheten för civilt försvar (MCF) samt av Örebro kommun. Efter samrådet av översiktsplanen har det uppmärksammats att karteringarna visar relativt stora skillnader i utbredningar av bland annat beräknat högsta flöde (BHF). För närvarande pågår en dialog mellan berörda myndigheter avseende vilket underlag som bör användas vid fortsatt arbete med modelleringarna. När samtliga karteringar är färdigställda behöver det göras en bedömning av karteringarnas tillförlitlighet. Länsstyrelsen delar därför inte kommunens ställningstagande utan anser att det är mer ändamålsenligt att använda den kartering som bedöms som mest tillförlitlig.

Ras, skred och erosion

I temaområdet *Klimat*, i undertemat *Ras, skred och erosion*, anges ett ställningstagande om att inom och i anslutning till områden med hög risknivå för ras, skred och erosion, enligt karteringar från ansvariga myndigheter, ska säkerheten för ny bebyggelse beaktas i framtagande av detaljplaner samt vid prövning av lov och förhandsbesked. Länsstyrelsen anser att det är otydligt vad som menas med "hög risknivå". I många underlag framgår endast att det finns en risk, men det saknas ofta en gradering av vad som är hög respektive låg risknivå. Planeringsunderlagen är dessutom inte heltäckande och nya risker kan uppstå, bland annat utifrån vad kommunen planerar för. Länsstyrelsen anser därför att säkerheten för ny bebyggelse alltid ska beaktas i framtagande av detaljplaner samt vid prövning av lov och förhandsbesked. Vidare anser Länsstyrelsen att ställningstagandet även behöver omfatta befintlig bebyggelse och inte avgränsas till endast ny bebyggelse.

Statliga och mellankommunala intressen

Statens geotekniska institut (SGI)

Se bifogat yttrande.

Skogsstyrelsen

Se bifogat yttrande.

Post- och telestyrelsen

Se bifogat yttrande.

Svenska kraftnät

Se bifogat yttrande.

Energimyndigheten

Se bifogat yttrande.

Trafikverket

Se bifogat yttrande.

Luftfartsverket

Se bifogat yttrande.

Övriga remissinstanser

Länsstyrelsen i Södermanlands län och Sveriges geologiska undersökning (SGU) har meddelat att de avstår från att yttra sig. Länsstyrelsen i Västmanlands län, Länsstyrelsen i Östergötlands län, Myndigheten för civilt försvar (MCF), Sjöfartsverket, Försvarsmakten och Tillväxtverket har meddelat att de inte har några synpunkter på planförslaget. Översiktsplanen har även remitterats till Havs- och vattenmyndigheten som inte har inkommit med något yttrande.

De som medverkat i beslutet

Detta beslut har fattats av tf. länsråd Peder Eriksson med samhällsplanerare Camilla Lund som föredragande. I handläggningen av ärendet har också enhetschef plan och kultur Jonas Jansson, länsarkitekt Gustav Hellund, samhällsplanerare Johanna Westerberg, samhällsplanerare Emily Folkö, antikvarie Mia Geijer, antikvarie Andreas Jansson, naturvårdshandläggare Rebecka Bogren, vattenvårdshandläggare Moa Stangefelt, vattenvårdshandläggare Maria Rydstedt, energi- och klimatstrateg Veronica Sund, klimatanpassningssamordnare Karin Thedéen, miljöskyddshandläggare Jenny Nilsson och miljöskyddshandläggare Andreas Löfberg deltagit.

Bilagor

Kopia av yttrande till Länsstyrelsen från:

Statens geotekniska institut, 2026-02-17

Skogsstyrelsen, 2026-02-18

Post- och telestyrelsen, 2026-02-20

Svenska kraftnät, 2026-02-24

Energimyndigheten, 2026-02-24

Trafikverket, 2026-03-06

Luftfartsverket, 2026-03-11